

HegyeshalMI Lapunk

I. Ročník č.7.

September 2020.

Přišla jeseň a prišli aj slamenné figúriny - tento rok trochu iné...

V nemeckých, a hlavne vo švábskych, krajoch medzi tradičné pozdravy jesene a vinobrania patria aj veselé slamenné figúriny rozmiestnené po dedinách.

V ostatných rokoch sa tento pekný zvyk opäť oživa v mnohých oblastiach. U nás sa prvýkrát objavil v roku 2009 a otedy sa každý rok snažíme niečím novým zaujať domácich obyvateľov a návštevníkov našej obce. Figúriny reprezentujú napríklad staré remeslá, alebo národné kroje, či veselých "hudobníkov". Nedávno obveselovali ľudí "strašidlá" na vtákov.

Veľkú časť tejto činnosti realizujeme v našom krajskom dome, ktorý vznikol v roku 2005. Stáva sa, že vždy nemáme k dispozícii potrebný materiál na tvorbu figúriek. O to s väčšou radosťou privítame každú pomoc, či už predmety, nástroje alebo produkty (za čo osobitne ďakujeme aj tento rok!).

Akúsi vstupnú bránu do našej obce zvyčajne vytvoria z veselých slamenných figúriek v ľudskej veľkosti šikovné ruky našich učiteľiek v škôlke.

Podľa pozitívnych ohlasov môžeme usúdiť, že tak obyvatelia ako aj návštevníci vždy začiatkom septembra s radosťou očakávajú aká jesenná

dekorácia sa u nás objaví.

Tento rok nás navštívili "veselí fičúri" (Vidám Fickók), ktorí sú trochu iní ako sme si predtým zvykli vidieť.

No, dúfame, že budú rovnako radosť privítaní obyvateľmi našej "malej dediny" ako vždy predtým, keď boli vytvorené pre ne.

*Hegyeshalomská nemecká samospráva
(Hegyeshalomská samospráva nemeckej menšiny)*

Ďalší krok v oblasti veľkokapacitných investícií

Medzi samosprávami Hegyeshalomu a Bezenye, resp. Fakt AG, dňa 25. augusta bola podpísaná zmluva o územnom usporiadaní v tejto oblasti.

Táto zmluva umožňuje, aby dotknuté strany mohli úspešne spolupracovať v oblasti investícií a rozvíjať vzájomne výhodnú spoluprácu v oblasti veľkokapacitných projektov. Táto zmluva poskytuje záruku samosprávam, aby investori nemohli jednostranne realizovať svoje záujmy bez ohľadu na právomoci samosprávy alebo obyvateľov oblasti.

V súčasnosti zmeny týkajúce sa rozhodnutiu v uvedenej veci sú v procese. Obyvateľov o tom samosprávy informujú na verejne dostupných vývesných tabuliach obcí.

Ide o investíciu, ktorá má veľký význam pre národné hospodárstvo. V súčasnosti čakáme na odborné stanovisko hlavného štátneho stavebného dozoru. Následne svoje stanoviská k projektu vyjadria aj

poslanci jednotlivých samospráv.

UŽ ZVONÍ

V našej základnej škole 1. septembra opäť ozval školský zvonec pozývajúci 222 žiakov obce do školských lavíc. Doteraz, ako je známe, od 16. marca v dôsledku korona vírusovej pandémie prebiehalo vyučovanie na celom území Maďarska iba online formou. Bola to ťažká doba pre žiakov, učiteľov ako pre rodičov. Samozrejme, všetci sme s napätím očakávali, že škola sa v septembri otvorí a vyučovanie sa začne zvyčajným spôsobom.

Porozprávali sme sa s riaditeľkou školy — s Nusserné Bedő Gyöngyi, čo čaká žiakov v novom školskom roku, akými výzvami sa budú stretávať a aké nové úlohy budú riešiť. Vysvetlila, že pri príprave podrobného protokolu pre nový školský rok úzko spolupracovala s Ministerstvom pre ľudské zdroje a jeho operatívnym oddelením (Emberi erőforrások Minisztériuma - Operatív Törzs), s Ministerstvom vnútra (Belügyminisztérium) a s Ústredím pre národné zdravie (Nemzeti Népegészségügyi Központ), aby čo najpresnejšie mohla informovať žiakov, učiteľov aj rodičov o pravidlách, ktoré treba dodržiavať v dôsledku korona vírusovej epidémie.

Spolu s učiteľským zborom vypracovali podrobné pokyny v záujme predchádzania novej nákazy, ktoré sú obsiahnuté v tzv. Protokole školy. Samozrejme, brali do úvahy aj návrhy školskej lekárky dr. Smolics Katalin. Týmto vnútorným predpismi školy oboznámili tak rodičov ako aj žiakov. Nové pravidlá, samozrejme, kladú veľké nároky na rodičov. Vedenie školy ďakuje rodičom, že svoje deti budú kontrolovať, a ak sa objavia u nich zdravotné ťažkosti alebo príznaky nákazy, nebudú ich posielat' do školy. Veď je našim spoločným záujmom chrániť naše deti a nás všetkých pred nákazou. Prijaté pravidlá a ich dôsledné dodržiavanie patria do každodenných úloh školskej dochádzky. Pre žiakov to znamená, že vyučovanie sa ráno začína umývaním si rúk a ich dezinfekciou, podobne pred a po konzumácii jedla.

Učitelia sa budú snažiť o to, aby žiaci sa čo najmenej presúvali z miestnosti do miestnosti. Športové činnosti ako plávanie, skupinové súťaže a iné športové aktivity sa konať nebudú. Všetky tie činnosti - ako napríklad hodiny spevu - alebo iné vzájomné telesne blízke formy vyučovania sa tiež zrušia. Keďže v triedach a spoločných priestoroch nemožno celkom dodržiavať potrebnú vzdialenosť medzi žiakmi, od 28. septembra sa od všetkých prítomných v triede očakáva, že budú mať rúška.

Jednotlivé hygienické pokyny sa denne dopĺňajú. Napríklad najnovší pokyn sa týka povinnosti, aby od 1. októbra pri vchode do školy sa žiakom merala teplota. V našej škole už

začali žiakom merať teplotu pomocou teplomerov, ktoré škola daroval Szuperhold Kft. Zatiaľ žiaci to berú ako zábavu. Meranie teploty žiakov jednej triedy trvá cca 5 - 7 minút.

Učitelia sú pripravení aj na možný návrat online vyučovania, preto podrobne informovali rodičov o používaní systému KRÉTA a ponúkli aj pomoc pri jeho používaní. Ak by škola musela prejsť na digitálne vyučovanie, spojenie rodičov so školou by prebiehalo pomocou programu KRÉTA.

Samozrejme, cieľom školy je udržať výučbu tradičnou formou. Škola ďakuje rodičom za trpezlivosť a pochopenie, a prosia ich o ochotnú spoluprácu.

Okrem školy nové pravidlá sa zaviedli aj v materskej škôlke v zmysle pokynov EMMI (Ministerstva pre ľudské zdroje). Prvá najdôležitejšia zásada je, aby deti do škôlky prichádzali iba keď sú zdraví. Spôsobuje to rodičom ťažkosti, lebo dieťa musí ostať doma aj keď má iba slabé príznaky influenzie.

Medzi ďalšími pravidlami platí, že dieťa môže sprevádzať iba jedna osoba - pri príchode alebo odchode zo škôlky. Prosíme

rodičov, aby sa nezoskupovali v miestnostiach škôlky, a aby dodržiavali potrebnú vzdialenosť tak medzi sebou ako aj medzi nimi a personálom škôlky. Pri vchode je potrebné, aby si rodičia dezinfikovali svoje ruky, deti pred vstupom do spoločnej miestnosti si musia ruky umyť mydlom.

Od 1. októbra bude pre rodičov povinné nosenie rúšok a deťom sa pri príchode bude merať teplota.

V tejto situácii veľkú pomoc ponúka Polgárórség (Občianska bezpečnostná služba), lebo jej príslušníci sú každé ráno prítomní a upozorňujú na dodržiavanie pravidiel. Aj jej pracovníci veria, že nové pravidlá od 1. októbra sa budú rešpektovať, veď našim spoločným záujmom je, aby sme šíreniu pandémie nedali žiadnu šancu.

Aj učiteľky v škôlke sú vystavené novým úlohám. Tie činnosti s deťmi, ktoré vyžadujú skupinovú účasť zatiaľ nemôžu realizovať (napríklad talentové hry, výučbu náboženstva alebo bábkové rozprávky). Ľudové tance pripravujú iba pre oddelené skupinky.

Predstavitelia škôlky a všetci jej zamestnanci vrele ďakujú rodičom za spoluprácu a veria, že v dôsledku pandémie už nebudú potrebné ďalšie prísnejšie pravidlá. Ale keby sa situácia predsa len zhoršila, škôlka urobí všetko preto, aby mohla bez väčších ťažkostí prekonať toto náročné obdobie.

Hegyeshalomský spolok ochrancov prírody

Hegyeshalomský spolok ochrancov prírody vznikol v júli roku 2002. V auguste sme medzi obyvateľmi obce usporiadali prieskum o tom, aký je záujem o aktivity v oblasti ochrany prírody, zdravého životného štýlu, respektíve o užitočný spôsob trávenia voľného času.

V októbri toho roku sme zorganizovali výlet do Monostorského lesa pri Komárome a získali sme ďalších záujemcov o členstvo v našom spolku. Rady záujemcov rozrástli natoľko, že 15. novembra sme mohli usporiadať zakladajúcu schôdzu spolku, do ktorého sa prihlásilo 40 členov. Následne sme podali na súd žiadosť o registráciu nášho spolku, aby sme našu aktivitu mohli realizovať oficiálne. Odvtedy každý mesiac pravidelne usporiadávame nejaký užitočný program trvajúci jeden-dva dni. V lete zvyčajne ideme na niekoľkodňové autobusové zájazdy doma, alebo aj v zahraničí, ktorých sa zúčastňujú záujemcovia aj mimo našej obce. Náš spolok sa usiluje o to, aby sa rozšírili jeho aktivity aj smerom pomoci miestnym civilným organizáciám v záujme rozvoja našej oblasti a otužovania spoločenských vzťahov v obci. Snažíme sa naše aktivity cielene zamerať na jednotlivé generačné skupiny, aby sme všetkým záujemcom mohli poskytnúť adekvátnu možnosť kultúrneho a zdravého spôsobu trávenia voľného času majúcu na zreteli ochranu prírodného prostredia.

Snažíme sa aj to, aby sme prinášali nové možnosti rozvoja turizmu v našom regióne. Na začiatku našej činnosti sme plánovali aj založenie múzea strážcov hraníc, ako aj otvorenie požičovne bicyklov, respektíve opravárenskej dielne bicyklov, čo by poskytlo aj nové pracovné príležitosti. Pokúšali sme sa oživiť možnosti vodných športov na rieke Lajta, aj o popularizáciu jazdeckého turizmu. Z doterajších výsledkov našej činnosti môžeme spomenúť aj to, že sme roku 2011

získali v rámci projektu Leader prostriedky na vytvorenie turistickej trasy Tanösvény, ktorá presahuje cez tri hranice nášho regiónu vrátane Rajky. Táto pomoc nám umožnila rozmiestniť aj informačné turistické tabule o pamätihodnostiach našej obce, ako aj rekonštrukciu hasičskej stanice spolu so stálou výstavou hasičskej zbrojnice. V roku 2014 spomínané objekty sa realizovali a odvtedy sú k dispozícii všetkým záujemcom. V súčasnosti čakáme na výsledky ďalšieho projektu na obnovu ligetu Juliska. Na tomto

mieste sa chcem poďakovať všetkým, čo podporujú našu činnosť, predovšetkým starostovi pánovi Szóke Lászlóovi, Samospráve a poslancom. Našu vďaku chcem vyjadriť aj

riaditeľke Základnej školy Lőrincza Lajosa za podporu programu na záver školského roka ako všetkým civilným organizáciám, ktoré s nami spolupracujú. A samozrejme, veľká vďaka patrí všetkým našim členom, bez ktorých by naša organizácia nemohla existovať.

Nadalej sa chceme venovať tomu, aby sme pre každú generáciu zabezpečili možnosť kultúrneho strávenia voľného času. Osobitne chceme osloviť aj mladú generáciu a získať ich záujem o ochranu a zveľádovanie životného prostredia. Srdečne očakávame všetkých záujemcov o aktivitu v našom spolku, ktorým záleží na srdci udržane prírodnej krásy nášho regiónu. Prihláste sa, a pridte medzi nás! Vyskúšajte aké to je s dobrými priateľmi chodiť po turistických trasách a tešiť sa zo spoločne stráveného voľného času.

Tešíme sa na stretnutie a želáme vám veľa sily a zdravia!

Tel.: 06 30 373 01 36

Predseda spolku: Horváth Péter

Rozhovor s dr. Czeglédy Tamásom, dekanom Národohospodárskej fakulty Lámfalussy Sándora na Univerzite v Šoproni

Vážený pán dekan! Začal sa nový akademický rok. Ako sa podarilo na vašej fakulte otvoriť výučbový proces v čase zápasu proti koronavírusovej pandémie?

Na našej Národohospodárskej fakulte Lámfalussy Sándora ako aj na celej Univerzite v Soproni sme predovšetkým vychádzali zo skúseností predchádzajúceho pol roka. Dodržiavame predpísané vzdialenosti medzi osobami, zásobovali sme sa potrebným množstvom dezinfekčných prostriedkov a obstarali sme potrebné IT technológie na elektronickú komunikáciu, napr. mikroporty, aby sme mohli plynule zabezpečovať hybridné formy výučby.

Koľko študentov má vaša fakulta a aké odbory možno na nej študovať?

Na našej fakulte študuje viac ako sedemsto poslucháčov. Môžu si vybrať medzi odbormi ako je manažment, finančníctvo, turizmus, svetová ekonomika a obchod. Naša fakulta zabezpečuje vzdelávanie na všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania až po doktorandské štúdium.

Ako sa majú pripravovať budúci, domáci alebo zahraniční, uchádzači o štúdium na Univerzite v Šoproni?

Pandémia nás donútila, aby sme reagovali flexibilne na súčasnú situáciu. Vyučujeme prezenčne aj dištančne a často aj hybridnou kombináciou oboch na online sieťach. Spomedzi našich kurzov v anglickom jazyku ponúkame kurzy svetovej ekonomiky, turizmus a teraz najnovšie aj manažment. Máme študentov z vyše dvadsiatich štátov z celého sveta.

Aké zmeny nedávno nastali na Univerzite v Šoproni?

Univerzita v Šoproni od 1. augusta funguje ako “nadačná univerzita”, čo znamená, že štát pre univerzitu založil samostatnú nadáciu, ktorá sa stará o jej rozvoj a rozpočet. Univerzita si naďalej udržiava tradičné vzdelávanie v odbore lesníctva a spracovania dreva spolu s výskumom v tejto oblasti, ako aj s kurzami zameranými na hospodárstvo a na pedagogickú prípravu učiteľov v tejto oblasti. Súčasťou zmien na univerzite je aj to, že doterajší vzdelávací inštitút *Tanulmányi Erdőgazdaság* sa začlenil do štruktúry univerzity ako jej organický partner, ktorý zabezpečuje možnosti pre praktické vzdelávanie. Naše “zelené” poslanie sa tým umocnilo, posilnila sa spolupráca medzi fakultami a vznikli nové podmienky pre ďalšie investície a rozvoj.

Pán dekan, ďakujem za Váš čas venovaný tomuto rozhovoru a v mene našich regionálnych novín želim vašej fakulte a celej univerzite veľa dobrých učiteľov a ešte lepších študentov!

Zhovárara sa Marta Brassányi Zágoršeková

OZNAM O POSKYTNUTÍ KONTAJNEROV PRE TRIEDENÝ ODPAD

Samospráva Hegyeshalomu a Kiszalföldi Hulladékgyűjtők Nonprofit Kft oznamujú obyvateľom Hegyeshalomu, že do 15. decembra 2020 môžu objednať **modrú nádobu na odpad**. Tieto modré nádoby — bezplatne — **dostanú tí, ktorým z predchádzajúceho projektu modrá nádoba neušla. Výmena nádob (z menšej na väčšiu) momentálne nie je možná.**

Na 120 litrovú modrú nádobu majú nárok domácnosti o 2 osoby, ktoré za používanie 60 litrového kontajnera riadne platia a nemajú dlh voči komunálnym službám a tí, ktorí využívajú 80 litrový kontajner a domácnosť má 3 členov a nemajú voči komunálnym službám dlžobu, 240 litrovú nádobu dostanú tie domácnosti, ktoré nemajú voči komunálnym službám dlh a doteraz používali 110, 120 a 140 litrové nádoby.

Obyvatelia, ktorí si nárokujú nádobu po 3. kvartáli roka a preukážu sa potrebným osobným dokladom, majú nárok na separovanie odpadu v modrej nádobe.

Modré nádoby si môžu občania vyzdvihnúť v Hegyeshalome v priestoroch Műszaki telep na Kertalja ulici. Rozvoz nádob možno očakávať od polovice októbra.

Ďalšie informácie ešte poskytneme neskôr. Prosíme, sledujte vysielanie Falu Tv a www.hegyeshalom.hu internetovú stránku, ako aj Facebook na stránke Hegyeshalomskej obecnej samosprávy.